15 Μαρτίου 2021

Τα τρία κλειδιά (π. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία

Η Εκκλησία μας, με το σημερινό Ευαγγέλιο, παίρνει τρία κομμάτια χρυσάφι από την επί του Όρους ομιλία του Χριστού και μας τα δίνει να τα κάνουμε κλειδιά, για να ανοίξουμε την πόρτα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

α. Συγχώρηση των αδικούντων

Το πρώτο κλειδί είναι η προθυμία μας να συγχωρούμε όσους παντοιοτρόπως μας αδικούν. Ουσιαστικά εδώ ο Χριστός επαναλαμβάνει ο,τι πριν από λίγο (Ματθ. 6,12) περιέλαβε στην Κυριακή Προσευχή: «Άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοίς οφειλέταις ημών». Όπως βλέπουμε, η εντολή να συγχωρούμε αυτούς

που μας αδικούν δεν έχει σκοπό τη βελτίωση του κοινωνικού μας προφίλ ούτε απλώς την ειρηνική συνύπαρξή μας με τους άλλους. Πρωτίστως είναι κλήση να μοιάσουμε στον Χριστό. Έχει σκοπό να μας μάθει να αγαπάμε, όπως ο Χριστός, που συγχώρησε πάνω στον Σταυρό εμάς, τους σταυρωτές του. Και αυτό το χριστομίμητο άνοιγμα της αγάπης μας ακόμα και προς τους εχθρούς μας, το αμείβει ο Χριστός με τη συγχώρηση των δικών μας αμαρτιών· δηλαδή, με την ίδια τη σωτηρία μας.

Μπαίνοντας στη Σαρακοστή ξεκινάμε μία πορεία που θα καταλήξει στην προσκύνηση του Πάθους του Χριστού, ο Οποίος σταυρώθηκε εξ αιτίας των αμαρτιών μας και με σκοπό τη συγχώρησή τους. Φορτώθηκε τις δικές μας αμαρτίες όχι απλώς για να μας ανακουφίσει, αλλά για να μας απαλλάξει από τις ολέθριες συνέπειές τους, τη φθορά, τον θάνατο και τον οριστικό χωρισμό μας από Αυτόν. Τώρα λοιπόν που ετοιμαζόμαστε να τον προσκυνήσουμε, μας καλεί ο Χριστός να συνεργαστούμε μαζί του γι’ αυτή τη σωτήρια απαλλαγή, σηκώνοντας το ελαφρύ φορτίο της εκ μέρους μας συγχώρησης των παραπτωμάτων των άλλων.

Σ’ αυτή την τόσο τιμητική για εμάς αλλά και απαραίτητη για τη σωτηρία μας συνεργασία φαίνεται η υπερβολή της Θείας φιλανθρωπίας, λέει ένας ερμηνευτής. «Ο Χριστός μας κάνει κυρίους της των αμαρτημάτων ημών αφέσεως». Το αν θα συγχωρηθούν οι αμαρτίες μας δεν εξαρτάται πλέον από τον Θεό, αλλά από εμάς. Στον βαθμό που εμείς συγχωρούμε τους άλλους, θα μας συγχωρήσει και Αυτός.

β. Αληθινή νηστεία

Το δεύτερο επίσης απαραίτητο κλειδί, για να μπούμε και να χαρούμε τη Σαρακοστή, είναι η σωστή άσκηση της νηστείας. Η ήδη από τον Μωσαϊκό Νόμο θεόσδοτη εντολή της νηστείας δεν έχει σκοπό ούτε την προβολή και την επίδειξη, ούτε τη διαφημιζόμενη σήμερα περιφρούρηση της υγείας. Νηστεία είναι η εκούσια περιστολή του εγωκεντρικού φιλόσαρκου φρονήματος, για να εκφράσουμε την αγάπη και την ευγνωμοσύνη μας προς τον Χριστό. Ευχαριστούμε Εκείνον, ο Οποίος όχι απλώς νήστεψε αυστηρά αλλά και υπέστη σταυρικό θάνατο, για να μας χαρίσει την Ανάσταση και των σωμάτων μας. Νηστεύουμε από υπακοή και αγάπη προς τον Χριστό.

Και εδώ ο Χριστός μας τονίζει ότι η υπακοή στο θέλημά του γίνεται ευπρόσδεκτη από Αυτόν, όταν γίνεται χωρίς υποκρισία και διάθεση προβολής. Φαρισαϊκή επίδειξη και υποκριτική σκυθρωπότητα δεν έχουν καμία σχέση με την τελωνική ταπείνωση και μετάνοια, που αποτελούν τους στόχους της σαρακοστιανής νηστείας. Την «εν τω φανερώ» απόδοση της αναστάσιμης χαράς θα τη γευθούν μόνον όσοι εργάστηκαν φιλότιμα «εν τω κρυπτώ», διώχνοντας σταθερά κάθε

λογισμό κενοδοξίας και αυταρέσκειας.

γ. Απλόχερη ελεημοσύνη

Το τρίτο κλειδί εισόδου της Σαρακοστής έχει σχέση με την καταπολέμηση μιας άλλης έκφρασης του εγωιστικού σαρκικού φρονήματος, της φιλαργυρίας. Ο εσταυρωμένος Κύριος της Δόξης, που θα προσκυνήσουμε τη Μεγάλη Παρασκευή, όχι απλώς πεθαίνει γυμνός πάνω στον Σταυρό και αφήνει να του αρπάξουν και τα τελευταία του ρούχα, αλλά δεν έχει δική του ούτε μία σπιθαμή γης για να ταφεί. Με αυτή την εκούσια τέλεια ακτημοσύνη του θέλει να θεραπεύσει την ανόητη πλεονεξία μας, που θησαυρίζει επί της γης πράγματα, τα οποία συνήθως γίνονται τροφή των σκουληκιών η λεία των κλεπτών. Και μας προτρέπει να ασκηθούμε στην αγία πλεονεξία της ελεημοσύνης, με την οποία θησαυρίζουμε ασύλητους θησαυρούς στον ουρανό.

Και ο Χριστός, στο σημερινό Ευαγγέλιο, καταλήγει με μία φράση, η οποία συνοψίζει και τα τρία χρυσά κλειδιά της Σαρακοστής σε ένα. Η συγχωρητικότητα, η νηστεία και η ελεημοσύνη τελικά ανοίγουν την πόρτα της Σαρακοστής και την κάνουν αληθινή πορεία προς το Πάσχα, όταν και εφ’ όσον θησαυρός της καρδιάς μας είναι ο Χριστός. Σε αυτόν που θεωρούμε ανεκτίμητο θησαυρό της ζωής μας, σε Αυτόν δίνουμε και την καρδιά μας. Χωρίς αυτή την αγάπη για τον Σταυρωθέντα και Αναστάντα Χριστό, χωρίς τη λαχτάρα και πείνα για τον σφαγέντα Αμνό, που θα μας παρατεθεί κυρίως στο Αναστάσιμο Τραπέζι, όλες οι ασκήσεις των αρετών παραμένουν ανθρωποκεντρικές τεχνικές αυτοβελτίωσης, αποκομμένες από κάθε προσδοκία σταυροαναστάσιμης χαράς.

«Οι πεποιθότες εφ’ εαυτοίς ότι εισί δίκαιοι» (Λουκ. 18,9) έχουν οι ίδιοι αποκλείσει τον εαυτό τους από το Αναστάσιμο Δείπνο του Χριστού. Έχουν αρκεστεί στις αρετές τους, στην εγωιστική ικανοποίηση της ηθικής τους προόδου. Για να φορέσουμε το ένδυμα του γάμου, που θα μας επιτρέψει να καθίσουμε στο Τραπέζι της Βασιλείας, χρειάζεται πρώτα να ξεντυθούμε όχι μόνο από τις αμαρτίες μας αλλά και από κάθε αυτάρκεια και αυτοδικαίωση, που συνήθως μας φορτώνουν τα υποτιθέμενα ηθικά «κατορθώματά» μας.

Πηγή: agiazoni.gr